

DATOS IDENTIFICATIVOS

Propaganda en medios audiovisuais

Materia	Propaganda en medios audiovisuais			
Código	P04G070V01703			
Titulación	Grao en Comunicación Audiovisual			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Comunicación audiovisual e publicidade			
Coordinador/a	Pena Rodríguez, Alberto			
Profesorado	García Pinal, Alfredo Pena Rodríguez, Alberto			
Correo-e	alberto@uvigo.es			
Web	http://http://csc.uvigo.es/profesorado/alberto-pena-rodriguez/			
Descrición xeral	Coñecer as claves fundamentais do discurso propagandístico ó longo da súa evolución histórica. Estudar as súas técnicas retóricas e os seus efectos a través do uso dos medios e dos soportes da comunicación audiovisual, especialmente no cine.			

Competencias

Código	
B1	Coñecemento das características esenciais da comunicación, os seus elementos e os seus resultados.
B3	Capacidade para aplicar técnicas e procedementos da composición da imaxe aos diferentes soportes audiovisuais, a partir do coñecemento das leis clásicas e dos movementos estéticos e culturais da historia da imaxe
B4	Habilidade para expor os resultados dos traballos académicos de maneira escrita, oral ou por medios audiovisuais ou informáticos de acordo aos canons das disciplinas da comunicación.
B5	Coñecemento dos valores constitucionais, principios éticos e normas deontolóxicas aplicables á comunicación audiovisual, en especial as relativas á igualdade de homes e mulleres, á non discriminación de persoas con discapacidade e ao uso non sexista da imaxe feminina nos medios de comunicación de masas.
B6	Coñecementos sobre a evolución histórica da imaxe e da cultura audiovisual, nos seus diferentes formatos
C16	Coñecemento da historia e evolución da linguaxe e xéneros audiovisuais a través das súas propostas estéticas e industriais.
C17	Coñecemento e aplicación dos recursos, métodos e procedementos empregados na construción e análise dos relatos audiovisuais.
D5	Comprender a importancia de desenvolver un respecto solidario polas diferentes persoas e pobos do planeta, polos valores universais de educación, cultura, paz e xustiza, polos dereitos humanos, a igualdade de oportunidades e a non discriminación por razóns de sexo, raza ou relixión.
D6	Comprender a necesidade da conservación do patrimonio lingüístico, audiovisual e cultural de Galicia

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
1 - Coñecer a historia e evolución da fotografía, cinema, radio e televisión en función do seu emprego como medio de propaganda política, pondo de manifesto a súa relevancia social e cultural ao longo do tempo.	B1 C16
2 - Comprender e integrar os novos medios tecnolóxicos e a evolución das linguaxes audiovisuais na transmisión e modernización das mensaxes publicitarias de índole política	B3
3 - Coñecer os modelos psicolóxicos especificamente desenvolvidos para a comunicación visual e persuasión a través da imaxe e o son	aB3
4 - Analizar relatos audiovisuais, atendendo aos parámetros básicos da análise de obras audiovisuais, considerando as mensaxes visuais como produto das condicións sociopolíticas e culturais dunha época histórica determinada	B3 C17

5 - Expor de forma idónea os resultados dos traballos académicos de maneira oral ou por medios audiovisuais ou informáticos conforme aos canons das disciplinas da comunicación B4

6 - Demostrar capacidade de adaptación aos cambios empresariais, para traballar en equipo, asumir riscos, tomar decisións, facer autocrítica e desenvolver unha conciencia solidaria. B5 D5
B6 D6

Contidos

Tema	
1. Introducción	- Orixe, evolución e definicións do concepto de propaganda. - Contextualización histórica. - Principais modelos de propaganda.
2. Técnicas clásicas da propaganda	- Simplificación, orquestación, desfiguración, contaxio ou unanimidade. - Censura, desinformación, manipulación, subpropaganda e contrapropaganda. - Propaganda negra, branca e gris. - A campaña electoral como paradigma da propaganda audiovisual.
3. Propaganda audiovisual en Europa. Casos históricos paradigmáticos	- Alemaña: Leni Riefensthal. - Italia: Roberto Rossellini - Rusia: Sergei Eisenstein - Francia: Jean Renoir e Jean Luc Godard.
4. Propaganda audiovisual en España. Unha perspectiva histórica.	- A II República: propaganda e Guerra Civil Española. - O icono audiovisual do fascismo español: "Raza". - Propaganda audiovisual no franquismo: o NODO. - Outros contextos da propaganda audiovisual.
5. Propaganda audiovisual nos Estados Unidos de América	- Propaganda racial: "El Nacimiento de una Nación" - Propaganda de guerra: "Why we fight" - Propaganda despois do 11-S. "Fahrenheit 9/11" - Propaganda electoral: a campaña de Obama

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	5	10	15
Presentación	4	8	12
Debate	6	12	18
Estudo de casos	5	10	15
Lección maxistral	23	46	69
Seminario	5	10	15
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	4	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Poden ser de carácter individual ou en grupo, e servirán para poñer en práctica os coñecementos adquiridos.
Presentación	Os alumnos deben aprender a desenvolver exposicións en público con fluidez. Deberán expoñer os traballos que realicen.
Debate	Os alumnos deben ser capaces de defender con eficacia académica os seus argumentos e formulacións, dun xeito racional e convincente.
Estudo de casos	Estudaranse exemplos concretos ao longo da historia da propaganda, prestando unha especial atención ao soporte cinematográfico.
Lección maxistral	A parte teórica da materia explicárase en sesións de carácter maxistral, aínda que fomentando sempre a participación dos alumnos e co apoio de abundante material audiovisual.
Seminario	Centraranse en temas monográficos da materia que poidan ser analizados cunha maior profundidade en grupos reducidos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Centraranse na análise de aspectos paradigmáticos da materia en grupos reducidos. A titorización dos estudantes será un elemento importante na articulación dunha aprendizaxe ben orientada académicamente. Ademais das titorías programadas, o profesor orientará en grupo e de modo persoal tódalas actividades que se realicen para estimular a motivación dos estudantes.

Traballo tutelado Serán de carácter individual e colectivo, e servirán para poñer en práctica os coñecementos adquiridos ao longo do semestre. A titorización dos estudantes será un elemento importante na articulación dunha aprendizaxe ben orientada académicamente. Ademais das titorías programadas, o profesor orientará en grupo e de modo persoal tódalas actividades que se realicen para estimular a motivación dos estudantes.

Presentación Os alumnos deben aprender a comunicar con fluidez argumentos académicos en público expoñendo varios dos traballos que realicen. A titorización dos estudantes será un elemento importante na articulación dunha aprendizaxe ben orientada académicamente. Ademais das titorías programadas, o profesor orientará en grupo e de modo persoal tódalas actividades que se realicen para estimular a motivación dos estudantes.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Presentación	As prácticas consistirán na realización de DOUS traballos, que serán realizados e expostos en grupo dentro dos prazos establecidos: 1) Exposición sobre un filme de propaganda producido nos últimos 25 anos (2 puntos máx). 2) Elaboración dun traballo sobre unha campaña de propaganda desenvolvida a través de varios soportes audiovisuais por algún emisor (4 puntos máx.) Os dous traballos prácticos desenvolveranse de acordo cas instrucións do profesor.	60	B1 B3 B4 B5 B6	C16 D5 D6
Exame de preguntas de desenvolvemento	A avaliación teórica consistirá nun exame final de dúas preguntas a desenvolver sobre contidos relacionados co programa da materia. Dentro da preparación teórica, tamén se incluírán as películas analizadas en clase, tanto polo docente da asignatura como polos propios alumnos.	40	B1 B3 B4 B5 B6	C17 D5 D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

Ao tratarse dunha materia de carácter presencial, valorarase a asistencia ás clases teóricas (1 punto máx.)

Os alumnos que non asistan a clase e non fagan as prácticas obrigatorias da materia, só poderán examinarse da parte teórica por medio da realización dun exame final.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Caparrós Lera, José María, **El cine republicano español (1931-1939)**, Filmoteca Española-Cátedra, 1997

Caparrós Lera, José María, **El cine español bajo el régimen de Franco**, Universitat de Barcelona, 1983

Castro de Paz, José Luis e Castro de Paz, David, **Cinema+Guerra Civil. Novos achados. Aproximacións analíticas e historiográficas**, Universidade da Coruña, 2010

Ellul, Jacques, **Historia de la propaganda**, Monte Ávila, 1970

Domenach, Jean Marie, **La Propaganda Política**, Buenos Aires, 1963

Pena Rodríguez, Alberto, **Salazar y Franco. La alianza del fascismo ibérico contra la España republicana: diplomacia, prensa y propaganda**, Gijón, 2017

Pizarroso Quintero, Alejandro, **Historia de la propaganda**, 2ª edición, Madrid, 1992

Rúas, Xosé, e Pena, Alberto, **Como gañar ou perder unhas eleccións. Comunicación, estratexia e propaganda nos comicios galegos de 2001**, Santiago de Compostela, 2004

Timoteo Álvarez, Jesús, **Historia y modelos de la comunicación en el siglo XX con proyección al siglo XXI**, Madrid, 2012

Tranche, Rafael, e Sánchez Biosca, Jesús, **NO-DO. El tiempo y la memoria**, Madrid, 2002

Sevillano Calero, Francisco, **Propaganda y medios de comunicación en el franquismo**, Alicante, 1998

Huici Módenes, Adrián, **Teoría e historia de la propaganda**, Madrid, 2017

Huici Módenes, Adrián, **Guerra y propaganda en el siglo XXI: nuevos mensajes y viejas guerras**, Sevilla, 2010

Stanley, Jason, **How propaganda works**, Princeton (New Jersey),

Weber, Thomas, **De Adolf a Hitler: la construcción de un nazi**, Madrid, 2018

Bibliografía Complementaria

Grussells, Magí, **La Guerra Civil Española: cine y propaganda**, Barcelona, 2000

Moore, Michael, **Estúpidos hombres blancos**, Barcelona, 2003

Pena Rodríguez, Alberto (coord.), **Comunicación y guerra en la historia**, Santiago de Compostela, 2004

Pena Rodríguez, Alberto (coord.), **A cultura do poder. A propaganda nos estados autoritarios**, Coimbra, 2016

Vertov, D., **Memorias de un cineasta bolchevique**, Barcelona, 1974

McDonald, D., **El cine soviético. Una historia y una elegía**, Buenos Aires, 1956

Renoir, Jean, **Mi vida, mis films**, Valencia, 1975

Riefensthal, Leni, **Memorias**, Barcelona, 1991

Niño, Antonio y Montero, José Antonio, **Guerra fría y propaganda. Estados Unidos y su cruzada cultural en Europa y América Latina**, Madrid, 2012

Lasalle, José María, **Contra el populismo. Cartografía de un totalitarismo postmoderno**, Barcelona, 2017

Borrell, Josep, **Las cuentas y los cuentos de la independencia**, Madrid, 2015

Illades, Esteban, **Fake news, la nueva realidad**, Barcelona, 2018

Amorós García, Marc, **Fake news: la verdad de las noticias falsas**, Barcelona, 2018

Mcintyre, Lee, **Post-Truht**, Boston, 2018

Kellner, Douglas, **American nightmare : Donald Trump, media spectacle, and authoritarian populism**, Rotterdam, 2016

Da Costa, Marco, **Ideología y propaganda en el cine del Tercer Reich : cuando el cine alemán se afilió al nazismo**, Madrid, 2014

Recomendaciones

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Comunicación: Teorías da imaxe/P04G070V01105

Teoría e técnica cinematográfica/P04G070V01205

Teoría e historia dos xéneros audiovisuais/P04G070V01305
